

Zelf opgestelde welzijnseisen van kracht

Konijnenhouders nemen het

Konijnenhouders nemen het heft in eigen hand. Samen met de Productschappen voor Vee, Vlees en Eieren (PVE) heeft de Nederlandse Organisatie van Konijnenhouders (NOK) namelijk een welzijnsverordening opgesteld die binnen een maand van kracht gaat. Binnen vijf jaar moeten de konijnenhouders aan de helft van de eisen voldoen.

Het is niets voor konijnenhouders om rustig te wachten tot de overheid ze weer nieuwe regels oplegt. Ze nemen liever zelf het initiatief. Daarom heeft het NOK samen met de PVE een lijst met welzijnseisen opgesteld. Zo probeert de sector ook voldoende draagvlak te creëren bij maatschappelijke organisaties. De regels zijn sinds eind februari van kracht.

„Voor veel konijnenhouders is deze verordening een hele verandering”, zegt NOK-voorzitter Frans Hurkmans. „Ze zullen fors moeten investeren in de huisvesting. Maar we moeten het zien als een kans. Als een voedster meer ruimte heeft om te bewegen, dan voelt ze zich beter. Het gevolg is dat ze gezonder blijft, langer meegaat en meer

Konijnen in Nederland krijgen meer ruimte. Zo hopen konijnenhouders voldoende maatschappelijk draagvlak voor hun sector te houden.

Foto: Meneghin welzijnskool olland

gezonde nakomelingen heeft.”

Het NOK gunt de konijnen dus meer ruimte. Nu hebben de meeste kooien van voedsters een vloeroppervlak 3.000 cm², in de welzijnsverordening wordt 4.500 cm² gehanteerd. Ook zal de kooi hoger moeten worden: 60 in plaats van 30 cm.

Het oppervlak van de kooien met vleeskonijnen moet van 500 naar 600 cm² per dier en de hoogte moet van 30 naar 40 cm.

Ook dienen konijnenhouders hun voedsterkooien uit te rusten met een opspringplank, zodat voedsters zich kunnen afzonderen van hun jongen. Om te voldoen aan de knaagbehoefte van de konijnen, is het verstrekken van ruwvoer verplicht.

PUNTENSTELSEL

Om aan de welzijnseisen te voldoen, moeten konijnenhouders binnen vijf jaar minstens 50 punten halen; binnen tien jaar moeten ze 100 punten op zak hebben. Halen ze deze doelen niet, dan krijgen ze van de PVE een waarschuwing of boete.

Voor elk welzijns onderdeel krijgt een konijnenhouder punten. Een aantal voorbeelden: heeft hij geïnvesteerd in een nieuwe voedsterkooi van 60 cm hoog, dan levert dat 10 punten op. Een draaddikte van 3,02 mm is goed voor 5 punten, voor een opspringplank van 900 cm² worden 10 punten vergeven en een leefoppervlak van 4.500 cm² staat gelijk aan 10 punten. Hurkmans: „Iedereen zal dus goed moeten nagaan hoe hij zijn bedrijf op orde kan krijgen.”

Ruwvoer geven

In de vrije natuur is een konijn eenvijfde van de tijd bezig met vreten, terwijl dat in een kooi op slechts 8 procent ligt. „Op stal krijgen de konijnen hun voedsel hapklaar. Ze zijn dus snel klaar met vreten”, aldus WUR-onderzoekster Jorine Rommers. „Het gevolg is dat de konijnen zich meer vervelen, ze proberen zich vervolgens te vermaken met graven en knagen.” Wanneer er ruwvoer wordt verstrekt, zal een konijn zich minder snel vervelen, blijkt uit onderzoek van WUR.

Rommers merkte dat konijnen er veel voor over hebben om wat ruwvoer te bemachtigen. „Ze zijn bereid om een gewicht van 3 kg weg te duwen om bij het stro, luzernegras of luzernebrok te komen.” Het geven van ruwvoer is dus goed voor het welzijn van de dieren. Maar het dier heeft dit extraatje niet nodig; in het gewone konijnenbrok zit namelijk voldoende ruwe celstof.

De vraag is echter of de hogere ruwvoeropname de opname van het normale voer zal verminderen. Dat zou slecht zijn voor voedsters die voor de eerste of tweede keer hebben geworpen. „Zij kunnen in een negatieve energiebalans terechtkomen. Als dat zo is, dan span je met de extra ruwvoer het paard achter de wagen”, aldus Rommers.

voortouw

De welzijnseisen zullen heel wat in de houderij veranderen. Volgens de NOK-voorzitter hebben bijna alle 120 bedrijven moeite met de welzijnsregels. „Maar de konijnenhouders weten al jaren, dat dit soort maatregelen er aankomen. De meeste regels slaan op een nieuwe inventaris in de stallen. Maar ik verwacht dat de meeste konijnenhouders nauwelijks problemen zullen ondervinden bij het plaatsen van grotere en hogere kooien in de stallen.“

GROEPSHUISVESTING

Hurkmans geeft toe, dat Nederland met deze regels veel verder is dan het buitenland. „De sector heeft dit zelf voorgesteld, maar landen als Italië en Frankrijk lachen ons uit. Ze snappen niet dat wij zo ver gaan met de regels. Maar als we voldoende draagvlak willen creëren in de maatschappij, dan moeten we wel.“ Hij doelt onder andere op de Dierenbescherming. Die ziet de voedsters bij voorkeur in een groepskooi, maar dat is volgens het NOK ondoenlijk. „Natuurlijk zouden we voedsters ook graag in groepen houden. Maar het probleem is dat het welzijn van de dieren niet verbetert. In proeven zien we nog te vaak dat ze met elkaar vechten en zo beschadigingen oplopen. Bovendien is groepshuisvesting te duur.“

Ook volgens Jorine Rommers, onderzoekster konijnenhouderij bij Wageningen UR, is de groepshuisvesting nog niet praktijkrijp. „Uit onze onderzoeken blijkt, dat in groepshuisvesting een deel van de voedsters schijnkrachtig is. Dat wil je niet, want het dier is dan achtien dagen lang onvruchtbaar.“ De vruchtbaarheid is dan ook lager dan bij individuele huisvesting. En verder blijft het speengewicht van de jongen achter. Volgens Rommers is groepshuisvesting, waarbij elke voedster via individuele dierherkenning toegang heeft tot haar eigen nest, ook te duur. Daar komt nog bij dat er weinig bedrijven geïnteresseerd zijn in het ontwerpen van een dergelijke groepshuisvesting voor voedsters. „De sector is te klein en daarom niet winstgevend genoeg voor

de zakenwereld.“ Marijke de Jong, beleidsmedewerker bij de Dierenbescherming, begrijpt dat het voor konijnenhouders moeilijk is voedsters in groepen te houden. „Maar de Dierenbescherming vindt dat sociaal levende dieren ook op een sociale manier moeten worden gehouden. Individuele kooihuisvesting wijzen we dus af.“

Wel vindt ze het dapper, dat de konijnersector zichzelf strengere welzijnsregels oplegt. De Jong: „Ze wor-

den misschien uitgelachen door andere landen, maar wie het laatst lacht, lacht het best.“

Brussel werkt aan aanbevelingen voor diverse houderijtypen. Ook al zijn de EU-welzijnseisen niet bindend, volgens haar kun je dat op termijn wel verwachten. „Als dat gebeurt lopen de Nederlandse konijnenhouders voorop.“

MARISKA VAN DER HULST

‘Voor jonge konijnenhouders wordt het moeilijk’

Henk Holierhoek is konijnenhouder in Stevensbeek en houdt 1.200 voedsters en 11.000 vleeskonnijnen. De welzijnsregels zijn voor hem redelijk goed haalbaar. „Je hebt voldoende tijd om aan de nieuwe eisen te voldoen. In ons geval zijn de kooien van de vleeskonnijnen hoog genoeg, ook zit er een alternatieve bodem in van pvc. Het scheelt dat ik 56 jaar ben en geen opvolger heb, dan kijk je anders tegen de toekomst aan. Maar voor jonge konijnenhouders is het veel moeilijker. Bovendien is er door de strenge regels sprake van concurrentievervalsing. Ten opzichte van Italië, Frankrijk en Spanje moeten we flink investeren.“

Volgens Holierhoek kunnen konijnenhouders nog een redelijke boterham verdienen. „Maar je bedrijf moet wel goed draaien, want de marges zijn klein.“ Door het faillissement van Nederlands enige konijnslachterij Enki, die intussen is overgenomen door een Duitse pluimveeslachter, staan de prijzen van konijnenvlees behoorlijk onder druk. „Konijnenhouders ontvangen nu 1,50 tot 1,75 euro per kg. Maar om de kosten te dekken hebben we zeker 1,80 euro per kg nodig.“

Destijds investeerde Henk Holierhoek in extra hoge vleeskonnijnkooien. Met 75 tot 80 cm voldoen ze ruimschoots aan de hoogtemaat in de welzijnsverordening.

Foto: Gè Hirdes